

Slách– Kémek

Slách Hetiszakasz tartalma שלח

Szakaszunk – Slách (4Mózes 13:1–15:41.) – fő témája; Mózes kémeket küld ki Kánaánba. Ezek defetista jelentésükkel – ami kissé eltúlzott volta ellenére többnyire a tényeknek megfelelő volt – elriasztják a népet a honfoglalástól, és zúgolódva ismét kifejezik azon óhajukat, hogy visszamennek Egyiptomba. A nagyfokú kishitűség láttán Isten elrendeli a negyven esztendő pusztabeli bolyongást, melynek során kihal a „pusztai nemzedék”, és az új generáció már szabad emberekből áll, akiknek lelkét nem nyomorította meg az egyiptomi rabszolgaság. Ezek fogják elfoglalni és birtokba venni az országot.

Mózes tizenkét kémeket küld Kánaán földjére. Negyven nap múltán a kémek visszatérnek egy hatalmas fürt szőlővel, egy gránátalmával és egy fügével, és jelentik, hogy buján és bőségesen termő a vidék. Ám tízen a kémek közül arra figyelmeztetnek, hogy az ország lakosai óriások és félelmetes harcosok, „erősebbek, mint mi”, csupán Kálév és Józsuá erősködnek, hogy az ország igenis meghódítható, ahogyan azt az Örökkévaló parancsolta. – 4Mózes 13.

A nép sír, hogy ők bizony inkább visszatérnének Egyiptomba. Isten úgy határoz, hogy büntetésül Izrael belépését az Ígéret Földjére negyven évvel elhalasztja, mert ennyi idő alatt ki fog halni ez az egész nemzedék. Isten büntetésének kihirdetése után, a zsidóknak megparancsoltatik, hogy forduljanak vissza, és ne induljanak harcba Amalék ellen. Egy csapat büntudatos zsidó ennek ellenére az ország határában álló hegy felé indul, de az amalékiták és a kánaániták lemészárolják őket. – 4Mózes 14.

Isten közli a mönáchot (liszt-, bor- és olajáldozat) törvényeit, valamint ismerteti a chálá micváját, vagyis, hogy kenyérsütésnél a nyers tészta egy részét Istennek kell szentelni. A Tóra továbbá rendelkezik azokról az áldozatokról, amelyet a bálványimádás bűnének kapcsán kell hozni. – 4Mózes 15:1–31.

Egy férfi megszegi a szombatot, mert a pihenés napján fát gyűjtöget, és ezért kivégzik. – 4Mózes 15:32–36.

Az Örökkévaló utasít, hogy kössünk rojtokat (cicit) ruháink szegélyeire, hogy azok emlékeztessenek bennünket a micvák (az isteni parancsolatok) teljesítésére. – 4Mózes 15:37–41.

שבת שלום

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FUVÁROS ZSINAGÓGA

ב"ר

Haim Saul Glitzenstein rabbi: Kémek küldetése

Képzeljétek el, hogy **Izrael** profi kémcsapatot küld **Iránba** egy titkos küldetés végrehajtására, melynek célja, hogy pontos információkat szerezzenek az atombombával kapcsolatos fejlesztések állapotáról. A **kémek** egy életveszélyes akció során behatolnak a központi nukleáris létesítménybe, ahol rádöbbennek, hogy az **irániaknak** sikerült atomfegyvert előállítaniuk. Most azt képzeljük el, hogy ezek a kémek, miután hazatértek ahelyett, hogy csendben elhallgatnák a riasztó helyzetet, inkább a nyilvánosság elé tárják azt teljes egészében. **Vajon mi járna nekik az őszinteségükért ebben az esetben? Jutalom vagy büntetés?** Nyilván minden tiszteletet megérdemelnének, hiszen egy rendkívül veszélyes műveletet hajtottak végre, majd volt bátorságuk kiállni az emberek elé és elmondani az igazságot anélkül, hogy bármit elhallgattak volna!

A hetiszakaszbán **Mózes** is **kémeket** küld, **tizenkét** nagyra becsült **vezetőt**, bölcs és igaz embereket, hogy felmérjék a helyzetet **Kánaán országában** és megtudják, hogy milyen erődítményekre és katonai egységekre számíthatnak, illetve mennyire kell tartani az ott élő népektől. A kémek a veszélyekkel nem törődve negyven nap alatt bejárják az egész országot, ahol ijesztő kép tárul eléjük: az országot félelmetes népek lakják, hatalmas harcosaik vannak és bevehetetlen erődöket építettek. Hazatértük után a **kémek** elhatározzák, hogy nem hallhatnak el semmit és mindenről beszámolnak, még ha az igazság fájdalmas is. Az **Örökkévaló** azonban ahelyett, hogy megjutalmazná őket bátorságukért, szörnyű büntetést mér rájuk: negyven évig kell a pusztában vándorolniuk és a teljes nemzedéknek a sivatagban kell meghalnia, nem vonulhat be a **Szentföldre**. Égbe kiált a kérdés: **Miért? Miért kellett bűnhődniük?**

A válasz a következő: **Mózes** nem azt kérdezte a kémektől, hogy vajon meghódítsák-e az országot vagy sem, hanem azt, hogy miként foglalják el. Mivel **Isten** megparancsolta **Izrael** fiainak, hogy vonuljanak be az országba, nem kérdés, hogy képesek-e meghódítani azt, így a kémek feladata csupán annyi volt, hogy megtalálják azokat a helyszíneket, ahol a legkönnyebben és leggyorsabban vonulhatnak be. Mindössze annyit kellett tenniük, hogy felfedjék a leggyengébb és a legerősebb pontokat és felmérjék az ország állapotát. A probléma az volt, hogy miután a kémek visszatértek, nem elégedtek meg azzal, hogy beszámoljanak az útjukról, hanem önállóan levonták a végkövetkeztetést is: „**Nem léphetünk fel azon népek ellenében, mert erősebbek nálunk**”. Más szóval: a honfoglalás kudarcra van ítélve!

Túllépték tehát a **Mózes**től kapott hatáskörüket és teljes mértékben a küldetésükkel ellentétes módon cselekedtek. Hibát csak egyszer követünk el. A **kémek** vétkének köszönhetően fontos erkölcsi tanulsággal gazdagodtunk: az **Örökkévaló 613 parancsolatra** kötelez minket, mégis előállnak olyan nehéz helyzetek, amikor egyszerűen úgy tűnik, hogy képtelenség betartani azokat. Az ember igyekszik **Tórát tanulni és naponta háromszor imádkozni**, ám időnként arra a meggyőződésre jut, hogy ez nem megvalósítható. **Ott a munka, a család, hogy is maradna idő tanulni és imádkozni?** Az ember igyekszik bevétele egytizedét jótékonyásra fordítani, ám időnként arra a meggyőződésre jut, hogy ez nem megvalósítható. **Kevés a bevétel, sok a kiadás, hogy is maradna pénz az adakozásra?** Az ember időnként komoly próbatételekkel kénytelen szembenézni és megpróbál felülkerekedni az ösztönein, ám arra a meggyőződésre jut, hogy ez nem megvalósítható. **Az ösztönök olyan erősek, hogyan lehetne felülkerekedni rajtuk?** A **Tóra** a következőt mondja erről: Ha az **Örökkévaló** megparancsolt neked valamit, egészen biztos, hogy képes vagy azt végrehajtani! Ez egyszerű logikával is belátható. Egyetlen komoly szakember sem várja el az általa működtetett géptől, hogy az többet termeljen, mint amire méretezték. Egyetlen autógyár sem várja el az általa termelt járműtől, hogy gyorsabban menjen, mint amit a teljesítménye lehetővé tesz. Még inkább így van ez **Istennel**, a világ **Teremtőjével**, aki pontosan tudja, hogy mit követelhet meg tőlünk és mit nem. Amikor tehát az **Örökkévaló** megparancsol a számunkra valamit, az maga a tökéletes bizonyíték arra, hogy a dolog megvalósítható. Lehetséges persze, hogy nehezen és csak akadályok leküzdése árán, ám az nem kétséges, hogy képesek vagyunk megtenni azt, amit **Isten** kér tőlünk, az **Ő** szavai szerint: „**Amikor kérek valamit, azt nem a te erőd alapján kérem, hanem az emberek ereje alapján**”.

Rabbi Jonatan Sacks: Tizenkét férfi

A Mózes által Izrael földjének felfedezésére küldött **tizenkét férfi** teljesen félrevezető jelentéssel tért vissza. Azt mondták: „**Nem szállhatunk szembe azokkal az emberekkel, mert erősebbek nálunk.... Az a föld, amelyet bejártunk és felderítettünk, olyan föld, amely felemészti a lakóit; és minden nép, amelyet láttunk, magas és széles volt egy emberhez képest**” (4Móz 13:31-32).

Valójában, amint azt később **Józsué** könyvéből megtudjuk, a föld lakói rettegtek az izraelitáktól. Amikor **Józsué** kémeket küldött **Jerikóba**, **Ráháb** azt mondta nekik: „**Nagy félelem szállt ránk tőletek, úgyhogy mindazok, akik ebben az országban élnek, elolvadtak a félelemtől miattatok**”. Amikor a nép meghallotta, hogy **Isten** mit tett az izraelitákért, „**a szívünk elolvadt a félelemtől, és mindenkinek a bátorsága elszállott miattad**” (Józsué 2:9-11).

A kémeknek ezt tudniuk kellett volna. Ők maguk is énekeltek a **Vörös tengernél**: „**Kánaán népe elolvadt, rettegés és rettegés szállt rájuk**” (2Mózes 15:15-16).

A **kémek vétkesek** voltak egy **attribúciós** hibában, feltételezve, hogy mások is úgy érznek, mint ők. Azt mondták: „**Olyanok voltunk, mint a szöcské a saját szemünkben, és olyanok voltunk az ő szemükben is**” (4Mózes 13:33). De ahogy a **Kotzker Rebbe** megjegyezte, joggal állították az elsőt. Csak a másodikat nem. Tudták, hogy ők maguk hogyan érzik magukat, de fogalmuk sem volt arról, hogy az ország népe hogyan érez. Rettegtek a **kánaánitáktól**, és nem látták, hogy a **kánaániták** rettegtek tőlük.

Most két nyilvánvaló kérdés merül fel: Először is, miért követte el tíz kém ezt a hibát? Másodszor, miért nem sikerült kettőnek, Józsuénak és Kálebnek?

Carol Dweck, a **Stanford Egyetem pszichológusa** lenyűgöző könyvet írt **Mindset** címmel arról, hogy egyes emberek miért teljesítik ki a bennük rejlő lehetőségeket, míg mások nem. Érdeklődését - elmondása szerint - az keltette fel, amikor megfigyelte 10 éves gyerekek viselkedését, amikor rejtvényeket kaptak megoldásra. Néhányan, amikor a rejtvények nehezzé váltak, gyarapodtak. Élvezték a kihívást, még akkor is, ha az túl nehéznek bizonyult számukra. Mások szorongani kezdtek. Amikor a rejtvények nehezzé váltak, könnyen elkedvetlenedtek, és gyorsan feladták.

Meg akarta érteni, hogy miért. **Mi a különbség aközött, hogy az emberek élvezik a tesztelést, és azok között, akik nem? Mitől fejlődnek egyesek a megpróbáltatásokon keresztül, míg mások demoralizálódnak?** Kutatásai arra a következtetésre vezették, hogy ez gondolkodásmód kérdése. Egyesek adottnak és megváltoztathatatlanak tekintik a képességeiket. Egyszerűen csak tehetségesek vagy átlagosak vagyunk, és ez ellen nem sokat tehetünk. Ezt nevezi ő „**rögzült gondolkodásmódnak**”. Mások úgy vélik, hogy erőfeszítéseink révén fejlődünk.

Rabbi Jonatan Sacks: Tizenkét férfi

Ahol nem járnak sikerrel, azt nem kudarcként, hanem tanulási tapasztalatként definiálják. Ő ezt „**növekedési gondolkodásmódnak**” nevezi. A rögzült gondolkodásmóddal rendelkezők hajlamosak elkerülni a nehéz kihívásokat, mert félnek a kudarctól. Úgy gondolják, hogy az alkalmatlannak fogja őket leleplezni.

Ezért nem szívesen vállalnak kockázatot. Biztosra mennek. Mikor boldogulnak a rögzült gondolkodásmóddal rendelkező emberek? **„Amikor a dolgok biztonságosan a kezükben vannak. Ha a dolgok túl nagy kihívást jelentenek... elveszítik az érdeklődésüket”.**

A növekedési gondolkodásmóddal rendelkező emberek másképp reagálnak. **„Ők nem csak keresik a kihívásokat, hanem élnek is azokban. Minél nagyobb a kihívás, annál jobban feszülnek”.** - Dweck szerint a szülők nagy károkat okozhatnak, amikor azt mondják a gyerekeiknek, hogy tehetségesek, okosak, okosok, tehetségesek. Ez arra ösztönzi a gyermeket, hogy elhiggye, hogy a képességeinek egy meghatározott kvantumával rendelkezik. Ez viszont elriasztja őket attól, hogy megkockáztassák a kudarcot.

Az ilyen gyerekek gyakran felnőve olyanokat mondanak, mint például: **„Úgy érzem, hogy a szüleim nem fognak értékelni, ha nem vagyok olyan sikeres, mint szeretnék”.**

Szerinte azoknak a szülőknek, akik segíteni akarnak a gyermekeiknek, nem a képességeikért, hanem az erőfeszítéseikért kell dicsérniük őket, azért, hogy hajlandóak keményen próbálkozni, még akkor is, ha kudarcot vallanak.

Egy nagyszerű kosárlabdaedző azt szokta mondani a játékosainak: **„Lehet, hogy túlerővel játszotok, de soha nem veszítetek”.** Ha a legjobbjukat adják, lehet, hogy elveszítik a meccset, de nyernek és fejlődnek. Hosszú távon győztesek lennének. A fixált gondolkodásmóddal rendelkező személy a kudarctól való állandó félelemmel él. A növekedési gondolkodásmóddal rendelkezők egyáltalán nem gondolkodnak kudarcban. Alkalmazzuk ezt a logikát a kémekekre, és valami lenyűgözőt látunk.

A Tóra ezekkel a szavakkal írja le őket: **„Mindannyian vezető férfiak voltak az izraeliták között” (4Mózes 13:3).** Ők olyan emberek voltak, akiknek a hírnevét őrizni kellett. Mások nagy elvárásokat támasztottak velük szemben. Fejedelmek, vezetők, híres emberek voltak. Ha **Dwecknek** igaza van, akkor az elvárásokkal terhelt emberek hajlamosak kockázatkerülőkké lenni. Nem akarják, hogy kudarcot valljanak. Talán ezért jöttek vissza, és mondták azt, hogy: Nem győzhetünk a kánaániak ellen. Ezért meg sem kell próbálnunk.

Két kivétel volt, Káleb és Józsué. Káleb Júda törzséből származott, és Júda, mint a Beresit könyvéből megtudjuk, az első ba'al tesuvah volt. Korán ő volt az, aki javasolta, hogy Józsefet adják el rabszolgának. De megérett az érettségre. A menyje, Támár megtanította a leckét. Bevallotta: "Ő igazabb, mint én". Úgy tűnik, ez az élmény megváltoztatta az életét. Később, amikor Egyiptom alkirálya (József, akit a testvérek még nem

Rabbi Jonatan Sacks: Tizenkét férfi

ismertek el) azzal fenyegetőzik, hogy fogságban tartja **Benjámint**, **Júda** felajánlja, hogy rabszolgaként tölti életét, hogy testvére szabadon távozhasson.

Júda a legeggyértelműbb példa a **Beresitben** arra, hogy valaki a megpróbáltatásokat nem kudarcként, hanem tanulságként éli meg. **Dweck** terminológiájával élve, növekedési gondolkodásmóddal rendelkezett. Nyilvánvaló, hogy ezt a tulajdonságot adta tovább utódainak, köztük **Kálebnek**.

Ami **Józsué** illeti, a szöveg a kémekről szóló történetben kifejezetten azt mondja, hogy **Mózes** megváltoztatta a nevét.

Eredetileg Hóseának hívták, de **Mózes** egy betűvel kiegészítette a nevét (lásd **4Mózes 13:16**). A **névváltoztatás** mindig a jellem vagy a hivatás megváltozását jelenti. **Ábrámból Ábrahám** lett. **Jákobból Izrael** lett.

Amikor a nevünk megváltozik, mondja **Maimonidész**, az olyan, mintha mi vagy valaki más azt mondaná: „**Te már nem ugyanaz a személy vagy, mint aki korábban voltál**” (**Misné Tóra, A bűnbánat törvényei 2:4**). Mindenki, aki átélt már névváltoztatást, növekedési gondolkodásmódba került.

A növekedési gondolkodásmóddal rendelkező emberek nem félnek a kudarctól. Élvezik a kihívásokat. Tudják, hogy ha kudarcot vallanak, újra megpróbálják, amíg sikerrel járnak. Nem lehet véletlen, hogy a kémek közül az a két ember, aki növekedési gondolkodásmóddal rendelkezett, az a kettő volt, aki nem félt az ország meghódításával járó kockázatoktól és megpróbáltatásoktól.

Az sem lehet véletlen, hogy a tíz másik, akik mindannyian az emberek elvárásainak terhét viselték (**mint vezetők, fejedelmek, magas rangú emberek**), vonakodtak ezt megtenni.

Ha ez az elemzés helyes, akkor a **kémek története** jelentős üzenetet hordoz számunkra. Isten nem azt kéri tőlünk, hogy soha ne valljunk kudarcot. Azt kéri tőlünk, hogy a legjobbat adjuk ki magunkból.

Felelünk minket, amikor elbukunk, és megbocsát, amikor kudarcot vallunk. Ez az, ami bátorságot ad nekünk ahhoz, hogy kockázatot vállaljunk.

Ezt tudta **Józsué** és **Káleb**, az egyik a névváltoztatásán keresztül, a másik pedig az őse, **Júda** tapasztalatán keresztül.

Ebből következik a paradox, de mélyen felszabadító igazság: a kudarctól való félelem kudarcot okoz nekünk. A kudarcra való hajlandóság az, ami lehetővé teszi számunkra a sikert.

SÁBÁT SÁLOM

MISNÉ TORÁ – A ZSIDÓ JOGTÁR

LXV. RÉSZ

Azt a **tekercset**, amit még közemberként birtokolt, a könyvtárában kell elhelyeznie, azt pedig, amit azután írt vagy íratott magának, miután király lett, állandóan magánál kell tartania. Amikor hadba száll, magával kell vinnie. Amikor visszatér, akkor is nála kell legyen. Amikor bírói székében ül, mellette legyen. Amikor ebédel, vele szemben legyen. Ahogy a vers mondja: „**És legyen mindig vele, és olvasson benne élete minden napján**”.

3. §. Ha egy királynak nem volt **Tóra-tekercse** mielőtt király lett, a trónra lépése után **két Tóra-tekercset** kell írnia; egyiket a könyvtárában kell elhelyeznie, a másik pedig állandóan elkíséri, sosem hagyja el személyét, kivéve éjszaka, vagy amikor a fürdőházba, az árnyékszékre megy, vagy amikor alszik.

A sorok és a fejezetek

4. §. Érvénytelen az olyan **Tóra-tekercs**, amelyet vonalazatlan **pergamenre** írtak, vagy amely részbe **gvilre részben kláfra** lett írva. Ugyanis vagy teljes egészében **gvilre**, vagy teljes egészében **kláfra** kell írni.

Hogyan kell megírni egy Tóra-tekercset? Nagyon gondosan és szép írással, az egyes szavak között egy kis betűnyi helyet hagyva, az egyes betűk között pedig egy hajszálnyit. A sorok között egy-sornyi térközt kell hagyni.

Minden sornak harminc betű hosszúságúnak kell lennie, hogy háromszor kiferjen benne a **lömispöc-hotéchem** szó. Minden hasábnak egyformán ilyen szélesnek kell lennie. A sor nem lehet ennél rövidebb, nehogy a hasáb véletlenül jegyzetnek tűnjön, sem pedig szélesebb, hogy az olvasó szeme ne tévedjen el a szövegben.

5. §. Annak érdekében, hogy megfelelő mennyiségű hely maradjon két szakasz között, a betűk méretét nem szabad csökkenteni. Ha az írnoknak egy ötbetűs szót kell írnia egy sor végén, és az nem fér ki teljesen, nem szabad két betűt a hasádba, hármat pedig a margóra írnia, hanem hármat a hasádba, és kettőt a margóra. Ha a sor végén nincs már hely legalább három betű leírására, akkor hagyja üresen, és folytassa a következő sor elején.

6. §. Ha az írnoknak a sor befejezése után egy két betűs szót kell írnia, akkor azt már tilos a két hasáb közé írni, inkább a következő sor elejére írja.

A következő szabály arra az esetre vonatkozik, amikor valakinek egy nagyjából tíz betűből álló szót kell elkezdenie egy sor közepén, és a hasáb széléig már nincs annyi hely. Ha a szó fele befér, és csak a fele nyúlik túl a margón, akkor úgy kell írni. Ha ez nem lehetséges, akkor a sor végét üresen kell hagyni, és a következő sor elején kell folytatni.

7. §. A **Tóra** egyes könyvei között négy üres sort kell hagyni, nem többet és nem kevesebbet, és a következő könyvet a következő sor elején kell kezdeni.

A **Tóra** egészét a hasáb alján, a sor közepén kell befejezni. Ha sok sor marad a hasázból, rövidebb sorokat kell írni, a sor elején kezdve, de nem befejezve, úgy, hogy az utolsó három szó „**Izrael szeme előtt**” a hasáb legalsó sorának közepére kerüljön.

Folytatjuk...

EMBERBARÁT HETILAP

NAGY FUVAROS ZSINAGÓGA

ב"ה

NAGYFUVAROS UTCAI TEMPLOMKÖRZET IMAREND JÚNIUS 1 – 30. KÖZÖTT

1.	vasárnap	EREV SAVUOT	⚡ 20,15	8,00	20,30	5.
2.	hétfő	SAVUOT 1.	⚡ 21,35	8,00	19,00	6.
3.	kedd	SAVUOT 2. vége: 21,36 MÁZKÍR kb. 9,30		8,00	19,00	7.
4.	szerda	ISZRU CHÁG		7,00	19,00	8.
5.	csütörtök			7,00	19,00	9.
6.	péntek		⚡ 20,19	7,00	19,00	10.
7.	szombat	NÁSZO vége: 21,40		8,00	20,30	11.
8.	vasárnap			8,00	19,00	12.
9.	hétfő			8,00	19,00	13.
10.	kedd			7,00	19,00	14.
11.	szerda			7,00	19,00	15.
12.	csütörtök			7,00	19,00	16.
13.	péntek		⚡ 20,23	7,00	19,00	17.
14.	szombat	BEHÁÁLOTCHÁ vége: 21,45		8,00	20,30	18.
15.	vasárnap			8,00	19,00	19.
16.	hétfő			7,00	19,00	20.
17.	kedd			7,00	19,00	21.
18.	szerda			7,00	19,00	22.
19.	csütörtök			7,00	19,00	23.
20.	péntek		⚡ 20,26	7,00	19,00	24.
21.	szombat	SLÁCH LECHÁvége: 21,48 Újhold hirdetés		8,00	20,30	25.
22.	vasárnap			8,00	19,00	26.
23.	hétfő			7,00	19,00	27.
24.	kedd			7,00	19,00	28.
25.	szerda	<i>Jajm Kippur Kótajn</i>		7,00	19,00	29.
26.	csütörtök	Újhold 1.		7,00	19,00	30.
27.	péntek	Újhold 2.	⚡ 20,27	7,00	19,00	1.
28.	szombat	KORÁCH vége: 21,47		8,00	20,30	2.
29.	vasárnap			8,00	19,00	3.
30.	hétfő			7,00	19,00	4.

S

Z

I

V

Á

N

T
Á
M
U
Z

Ismeretlen zsidók nyomában CXXIV. Hajdu Marcell

Hajdu Marcell, születési és 1904-ig használt nevén Haberfeld Mór Marcel (Túr-
réte, 1870. december 23. – Budapest, Terézváros, 1936. november 14.) politikus, ügy-
véd, jogi író, hitközségi vezető.

Haberfeld Jónás és Löwysohn Betti fia. Középiskoláit a Pozso-
nyi Evangélikus Líceumban, a Pozsonyi Királyi Katolikus Fő-
gimnáziumban és a Pápai Református Kollégiumban végezte.
Jogi tanulmányokat a Heidelbergi Egyetemen és a Budapesti
Tudományegyetemen folytatott. 1895-ben a Budapesti Királyi Íté-
lőtábla kerületébe díjas joggyakornokká nevezték ki. Miután Maros-
vásárhelyen ügyvédi vizsgát tett, a magyar fővárosban ügyvédi
irodát nyitott. 1907-ben a budapesti VIII. kerületben a Demokrata
Polgári Községi Párt tagjaként a törvényhatósági bizottságba vá-
lasztották. 1919-ben részt vett a Józsefvárosi Demokrata Párt
megszervezésében, amelynek ezután elnöke volt. Hosszú ideig

a *Polgár* című lap felelős szerkesztőjeként dolgozott. Számos jogi vonatkozású cikke szak-
lapokban jelent meg. Tagja volt a Fővárosi Közlekedési Részvénytársaság igazgatóságá-
nak. Neves vívónak számított, a Fővárosi Vívó Club titkára, majd 1906-os megalakulásától
a Nemzeti Vívó Club elnöke volt. Az 1912-es stockholmi olimpián ő vezette a győztes
magyar vívócsapatot. 1914-ben az Országos Testnevelési Tanács tagjává választották.

Aktív résztvevője volt a zsidó hitéletnek. A józsefvárosi zsidóság egyik vezéralakja volt.
1918-ban került a VIII. körzet élére állt, majd néhány évvel később meghívták a hitközség
szertartásügyi előljárói székébe, amelyben Lederer Sándorral együtt dolgozott a „tradicio-
nális zsidó szellem megerősítésén”. 1928 márciusában – Kaszab Aladár elnökké vá-
lasztásával egyidejűleg – a Pesti Izraelita Hitközség elnökhelyettesévé választot-
ták. Nevéhez fűződik a Nagyfuvaros utcai templomkörzet megalapítása és a zsinagóga
felépítése, de más hitközségek megszervezésében is fontos szerepet játszott.

Első felesége Kiss Ilona (1883–1976) énekesnő volt, Kiss József közjegyző és Königs-
baum Sarolta lánya, akivel 1902. október 25-én Budapesten, a Józsefvárosban kötött
házasságot. A Dohány utcai zsinagógában tartott szertartáson esküvői tanúik Grauer
Vilmos és Húvös József voltak. 1917-ben elváltak. Második házastársa Neufeld Olga
(1895–?) volt, akit 1920. november 6-án Budapesten vett nőül. 1931-ben elváltak.

A Pesti Izraelita Hitközség Szabolcs Utcai Kórházában hunyt el. A Kozma utcai izraelita
temetőben nyugszik, első feleségével közös sírban (4-23-4). Temetésén a Nemzeti De-
mokrata Párt nevében Vázsonyi János, a Pesti Izraelita Hitközség nevében Glücksthal
Samu felsőházi tag mondott búcsúbeszédet. Síremlékét 1939. szeptember 17-én avatták
fel.

Forrás: (wikipedia)

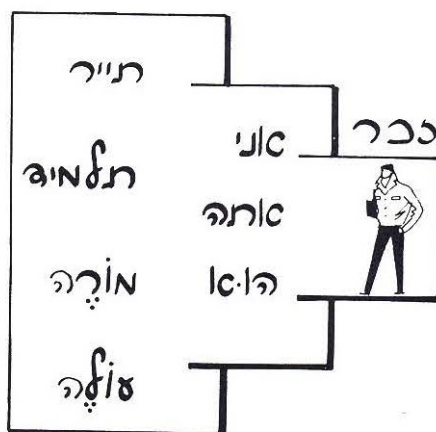
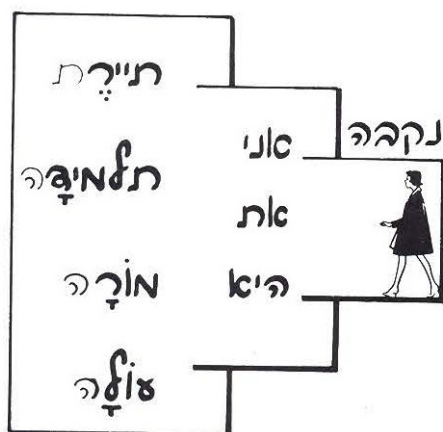
EMBERBARÁT HETILAP NAGY FUVAROS ZSINAGÓGA

ב"ה

Raj Tamás: Héber nyelvkönyv kezdőknek XII. rész

שְׁמִי וְרַחֵם לֹא מוֹרֹת.
שְׁמִי וְרַחֵם תַּלְמִידוֹת.
בֶּן תַּלְמִידוֹת חֲשִׁיט.
בֶּן תַּלְמִידוֹת טוֹבִיט.
בֶּן לֹא תִיִּרֹת.
בֶּן עוֹלֹת חֲשִׁיט.
שְׁמִי וְרַחֵם חֲבֵרֹת.
בֶּן חֲבֵרֹת טוֹבִיט.

זְכוּרֹת וְיוֹסֵף מוֹרִיט.
רַחֵם וְעַמְּנוּאֵל תַּלְמִידוֹת.
הֵם תַּלְמִידוֹת חֲשִׁיט.
הֵם תַּלְמִידוֹת טוֹבִיט.
הֵם לֹא תִיִּרֹת.
הֵם עוֹלֹת חֲשִׁיט.
רַחֵם וְעַמְּנוּאֵל חֲבֵרִיט.
הֵם חֲבֵרִיט טוֹבִיט.

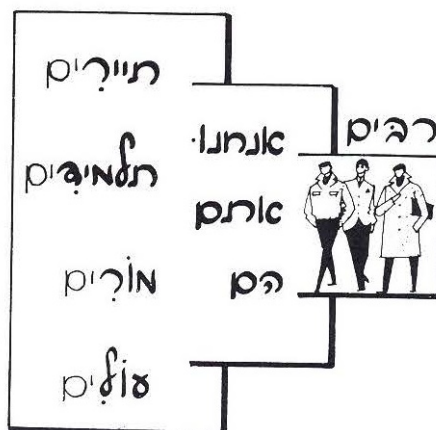
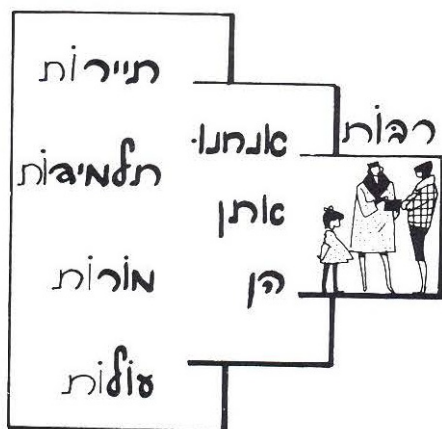
hímnem (hn)

זְכוּר

לְיָקָרָה

nőnem (nn)

jellemzője:
kamac-hé vagy
táv végződés!

többes hn.

רַחֵם

רַחֵם

többes nn.

MEGJEGYZÉS: A héberben minden, ami nem egyértelműen nőnemű, az hímnemű (pl. Isten, vegyes embercsoport stb.).

RECEPT-TÁR

Cseresznyés pite

A sütemény, ami bármelyik családi asztalon megállja a helyét. Könnyen elkészíthető, mégis igazán finom. Ha egy mondattal kéne leírni: egyszerű, de nagyszerű.

Hozzávalók: 1 nagy tepsizhez

- 1 kg finomliszt
- 200 g porcukor
- 2 csomag sütőpor (12 g-os kiszerelés)
- 1 csipet só
- 500 g vaj
- 3 db tojássárgája
- 300 g tejföl
- 125 g zsemlemorzsa
- 1 ½ kg cseresznye
- 1 csipet só
- 200 g kristálycukor
- 1 csomag vaníliás cukor (8 g-os kiszerelés)
- 2 tk fahéj
- 1 tk szegfűszeg
- 2 csomag vaníliás ízű pudingpor (40 g-os kiszerelés)
- 150 ml víz
- 1 db tojás

Elkészítés:

Az átszitált liszthez adjuk a porcukrot, a sütőport és egy csipet sót, és alaposan elkeverjük. A hideg vaját, melyet érdemes felhasználás előtt 15 percre a mélyhűtőbe tenni, belereszeljük a keverékünkbe, majd elkeverjük, alaposan elmorzsoljuk. Hozzáadjuk a tojássárgáját, a tejfölt, és simára gyúrjuk a tésztát. Két egyenlő részre osztjuk, majd 20 percre a hűtőbe rakjuk.

Amíg a tészta pihen, elkészítjük a tölteléket. Egy fazékba tesszük a cseresznyét, egy csipet sót, a cukrot, a vaníliás cukrot, a fahéjat és a szegfűszeget, majd forraljuk. A pudingport a vízben kikeverjük, majd a forró cseresznyéhez öntjük. Tovább forraljuk 5 percre.

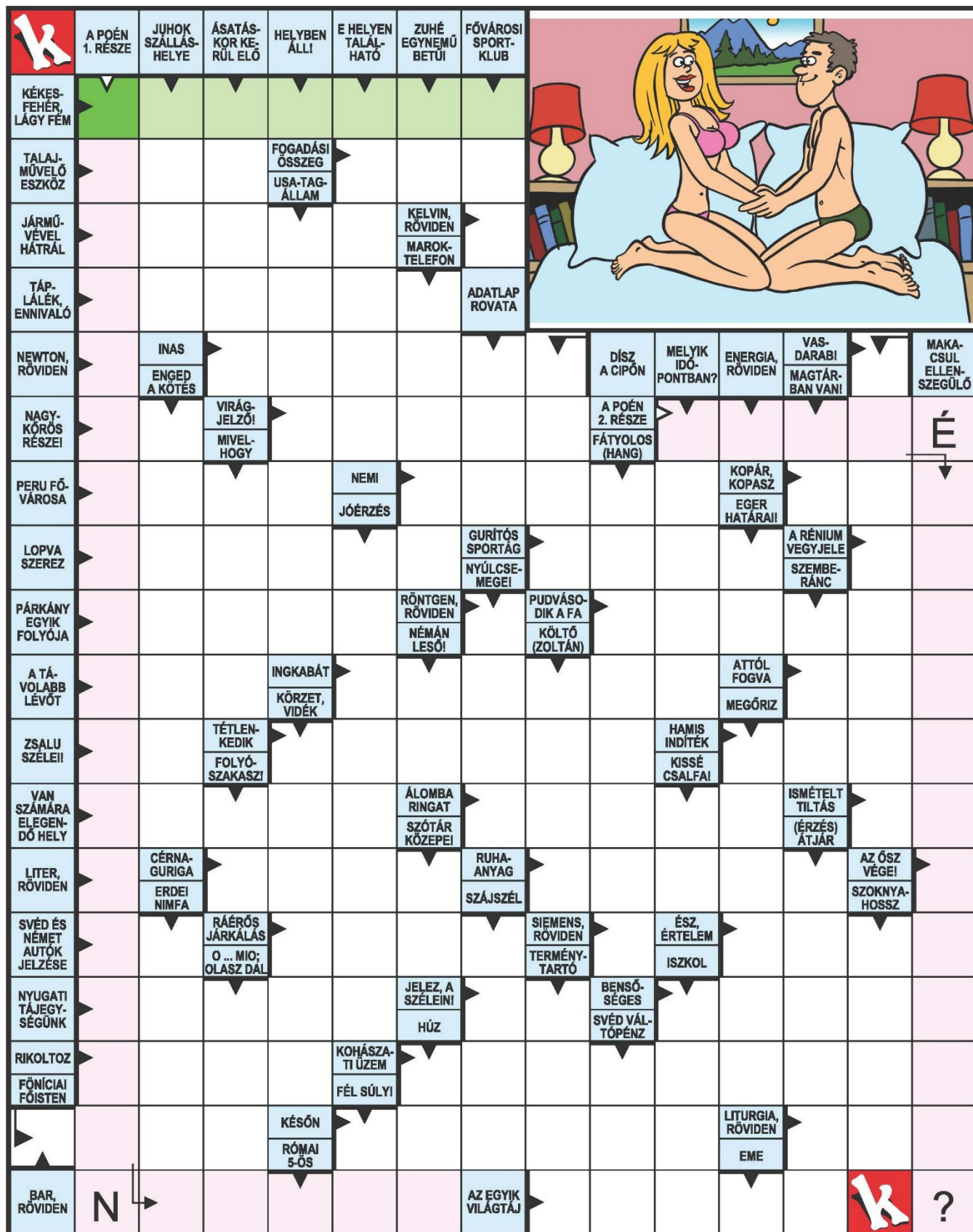
A tölteléket hagyjuk kihűlni. Addig lisztezett felületen kinyújtjuk mindkét adag tésztát. A kivajazott tepsit vékonyan megszórjuk zsemlemorzsával, majd beleigazgatjuk az aljára az egyik tésztát. Villával alaposan megszúrkáljuk, megszórjuk vékonyan zsemlemorzsával, majd rákenjük a tölteléket. Egyenletesen elterítjük, és jöhet rá a második réteg tészta. Szintén megszúrkáljuk, majd egy felvert

tojással mindenhol lekenjük.

Előmelegített, 180 fokos sütőben 45 percre sütjük. Hagyjuk kihűlni, csak utána szeleteljük, és az igazi nosztalgikus hatás érdekében porcukorral díszítjük.

Forrás: (streetkitchen)

REJTVÉNY, AGYTORNA (SÁBESZ UTÁNRA)

Ez a kiadvány Szent szövegek idézeteit és azok magyarázatait tartalmazza. Kérjük ne dobja ki!
TALMUD TORA Alapítvány számlaszáma: 11705008-20413002-00000000

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FUVAROS ZSINAGÓGA

ב"ה

IMAI DÖK, GYERTAGYÚJTÁS, IDÖSEK KLUBJA ESEMÉNYEK

2025. Jún. 20. – 2025. Jún. 27.

DÁTUM	REGGEL	ESTE
20. péntek	7:00	19:00
21. szombat	8:00	20:30
22. vasárnap	8:00	19:00
23. hétfő	7:00	19:00
24. kedd	7:00	19:00
25. szerda	7:00	19:00
25. csütörtök	7:00	19:00
27. péntek	7:00	19:00

Gyertyagyújtás és Szombat kimenetele Budapesten

DÁTUM	ESTE	DÁTUM	ESTE
20. péntek	20:26	21. szombat	21:48
27. péntek	20:27	28. szombat	21:47

Poén sarok

Két jegesmedve sétál a sivatagban, az egyik megszólal:

- Te itt rettentően zord tél lehet!
- Miből gondolod?
- Nem látod, hogy mennyi homokot szórtak a jégre?!

A 613 PARANC SOLAT

XLVII.

Az állami ítéletvégrehajtás

„Ha valaki megüti rabszolgáját vagy szolgálónőjét bottal, és az meghal a keze alatt – legyen tette megtorolva.”

(2Mózes 21:20)

Halpert Sándor úr tartott jahrzeit-et apósa után. A reggeli ima után tikunon látta vendégül a jelenlévőket. Sándor apósa vezette a híres Potyka éttermet.

EMBERBARÁT IDÖSEK KLUBJA

„IDÖSEK KLUB” -ja, rendezvényeire várjuk kiléni tagjait. Várjuk tagjaink szíves megjelenését és ötleteiket, melyekkel segítik a klub működését. Következő klubrendezvényt június 25.-én, szerdán délelőtt 10:00 órától tartjuk a földszinti klubteremben.

Nagy Fuvaros utcai Templomkörzet

Emberbarát Templomegylet

Budapest. 1084

Nagy Fuvaros utca 4.

Tel: 334 27 31

Email: nagyfuvaros@gmail.com

<https://www.facebook.com/Nagyfuvaros4>

Felelős kiadó: Streit Sándor

Szerkesztő: Streit Gábor

Technikai asszisztens: Andrásy Béla